

A kollégium nevelési programja

Bevezetés, jogi alapok

1. Helyzetelemzés

1.1. A tanuló-összetétel és a tanulók jellemzői, szükségleteik, elvárásaik

1.2. Feltételrendszer

2. Nevelési program

2.1. A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései

2.2. Kollégiumunk nevelési feladatai

2.3. A kollégiumi pedagógiai tevékenység szerkezete

2.4. A kollégiumi nevelés eredményessége

2.5. A kollégium helyi tanterve, tematikus foglalkozások keretprogramterve

2.6. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

2.6.1. Felvétel, elhelyezés, ellátás

2.6.2. Kollégiumi hagyományok és továbbfejlesztésük

2.6.3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

2.6.4. Az iskolával, szülőkkel való kapcsolattartás

2.6.5. Ellenőrzés és értékelés

*„... a lelket /amely tükör is/ megőrizni...
annyit jelent, mint az ifjúságot elvonni az üres
elfoglaltságtól és okosan hozzászoktatni
a tisztességhez és hasznos dolgokhoz”*
Comenius

BEVEZETÉS, JOGI ALAPOK

A pedagógiai program alapját képező dokumentumok:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- A Kormány 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 59/2013. (VIII. 9. EMMI rendelete a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról

Pedagógiai programunk összhangban van az intézményi SZMSZ-el és a Háziirenddel. Készítése során figyelembe vettük partnereink igényeit, kollégiumunk hagyományait.

1. HELYZETELEMZÉS

1.1. A tanuló-összetétel és a tanulók jellemzői, szükségleteik, elvárásaik

Intézményünk Záhony kisváros egyetlen középiskolájának kollégiuma, 120 férőhelyes, 60 lány és 60 fiú tanuló számára tudunk elhelyezést biztosítani. Felvevő körzete elsősorban Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, de Borsod-Abaúj-Zemplén megye és Hajdú-Bihar megye területéről is érkeznek tanulók hozzánk.

A tanulók szakgimnáziumi oktatásban vesznek részt. Kollégiumunkban 14-21 éves korú diákok élnek, az iskolánk képzési rendszerének megfelelően. Az utóbbi években egyre többen veszik igénybe 13. és 14. évfolyamon az OKJ-s képzést. Kollégistáinknak kb. 40%-a tartozik ebbe a korosztályba.

A kollégiumba érkező tanulók sok iskolából, településről, különböző családi környezetből jönnek. Az egyes települések iskolái között rendkívül nagy a színvonalbeli különbség.

A rendszerváltás után felerősödtek azok a negatív jelenségek, amelyek következtében folyamatosan nő a hátrányos és veszélyeztetett tanulók száma.

Okai:

- a középrétegek elszegényedése
- a család válsága
- a társadalmi érték- és normaválság
- a társadalmi kötelék lazulása, a szolidaritás hiánya
- a társadalmi szelekció erősödése
- az iskolai tanulási teljesítménykényszer
- alacsony iskolázottság

Ezek a tünetek elsősorban vidéki problémák és a mi régiónkra leginkább jellemzőek. A térség, a régió munkanélküliségi jellemzői miatt jelentős szociális tompító, hátránykompenzációs szerep hárul a kollégiumunkra.

Kollégiumunk tanulói létszámában várható tendencia az előző néhány év tapasztalata alapján a stagnálás, illetve az iskolai osztályok számának növekedésével párhuzamosan minimális emelkedés.

1.2. Feltételrendszer

➤ Humán erőforrás:

A kollégiumban a nevelési feladatokat - nevelőtanár látja el, aki:

- a) a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- b) rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- c) képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- d) egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
- e) megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- f) képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- g) képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- h) képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- i) munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi nevelőtestület létszáma 4 fő. Ebből 2 fő női nevelő, 2 fő férfinevelő. A pedagógusok felkészültsége és végzettsége munkaköri beosztásuknak megfelelő. Szakos ellátottság terén legnagyobb a hiányosság a matematika és az informatika területén. Minden pedagógusnak egyetemivégzettsége van.

A kollégák jelenlegi végzettsége:

Intézményegység vezető:

Háda Zoltán	egyetem	mérnök-tanár
<i>Nevelőtanárok</i>		
Almásiné Forgács Éva	egyetem	magyar-történelem
Arsziri András	egyetem	orosz
Birke Anikó	egyetem	történelem

A nevelőtestület tagjai rendelkeznek számítógépes ismeretekkel.

A tantestület innovációs készsége jó.

A kötelezően biztosítandó foglalkozások megtartásához, valamint a pedagógiai felügyelet megszervezéséhez a kollégiumban hosszú távon is 4 fő nevelőtanár és 1 fő kollégiumvezető munkájára van szükség minimálisan.

➤ Tárgyi-dologi feltételek, környezeti jellemzők:

A kollégium épületét 1978-ben adták át. Az akkoriban modern épület 4-ágyas szobáiban 120 főt képes elhelyezni 2 emeleten. Minden emeleten 15 szoba van a hálólhelyek kialakítására. Ezen kívül 8 szoba más rendeltetésű a következő feladattal:

1 szoba	kistanári
1 szoba	könyvtár

2 szoba informatikai terem
4 szoba teakonyha

A kollégium elhelyezkedése kedvező, közvetlenül az iskolával egybeépült. A kollégium mellett megfelelő parkolási lehetőség van.

Az épület udvarral rendelkezik, ahol kézilabdapálya, és kosárpálya ad lehetőséget a sportolásra. A szabadidő hasznos eltöltését szolgálja a tornaterem, a kondi terem, a stúdió és a szomszédságban levő városi uszoda, továbbá a közeli városi sporttelep.

A mindennapi kulturált életvitelhez a kollégium épülete minden tekintetben felújításra szorul. Mivel 35 évvel ezelőtt épült, meglátszik az állagán, a gépészeti berendezésein is az avulás.

A kötelező szilenciumi foglalkozásokhoz az iskolában használunk 3 tantermet.

A tanulást segíti a 2 kollégiumi számítógépteremünk is, ahol összesen 16 számítógép áll a tanulók rendelkezésére.

A művelődés, a szabadidő eltöltésének helyszínei kollégiumunkban a testedző szoba, a könyvtár, a stúdió, és a két társalgó.

A könyvtár könyvállománya a 2007 decemberében elvégzett leltár szerint 1199 kötet, amit igyekszünk folyamatosan gyarapítani. 2008-ben pályázati úton 640.000 Ft értékben sikerült új könyveket beszerezni.

A kollégiumban lévő stúdió és berendezései jól szolgálják a tanulók érdeklődésének kielégítését. 2008-ban egy számítógépet és egy teljes stúdió felszerelést sikerült tárgyi feltételként bővíteni. A kollégista diákok kedvelik a régóta működő médiakör, zöldkör és a vöröskeresztes kör foglalkozásait, programjait. 2015 őszétől színjátszóklub is működik a kollégiumi berkeken belül.

A társalgó-előtérben egy új LCD színes televízió, egy DVD lejátszó segíti a tanulók szórakozását.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.2.A kollégiumi nevelés alapelvei, értékei, célkitűzései

A kollégium a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata megteremteni a megfelelő feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, illetve akiknek a szülei nem tudják biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium együttműködik az iskolával, figyelembe veszi annak pedagógiai célkitűzéseit. Tevékenysége során kiegészíti a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védeltséget nyújt. A kollégium a megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségi együttélés, az önkormányzó képesség technikáinak megismerését, gyakorlását. Ezzel a kollégium sajátos támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez. A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy a tanulók számára – lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül – biztosítsa a minőségi tudáshoz történő hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyegyenlőség, az esélyteremtés és a társadalmi mobilitás elősegítésében.

a, A kollégium nevelési célja

A kollégium nevelési célja a bentlakásos intézmény sajátos eszközeivel és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

b, A kollégiumi nevelés főbb alapelvei

- alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermeket megillető jogok érvényesítése, - demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása,- a tanulók iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat,- intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében,
- az alapvető erkölcsi normák betartása,
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevétele,
- a nemzeti, etikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése,
- építés a tanulók öntevékenységre, önszerveződő képességére
- a szülőkkel és az iskolával való konstruktív együttműködés.

E feladatok, nevelési célok megvalósításában kiemelt szerepet kap a kollégium nevelőtestülete, a nevelőtanár. A személyiség tiszteletben tartása mellett ki kell alakítani a kollégium normaképző elemeit, hogy a tartós együttélés biztosítható legyen. Csak kompromisszumok árán szervezhető közösséggé a különböző szokás- és életmódkultúrákat hozott tanulók. A gyermeknek lehetőséget kell adni, hogy képzettségben meghaladhassa szüleit, hiszen nincs törvényi garancia az első munkahelyhez való jogra.

c, tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek szervezésének elvei

A kollégium lehetőséget és tárgyi, szakmai feltételrendszert biztosít:

- a társas viszonyok demokratikus elsajátításához, gyakorlásához, az önállóság, öntevékenység, önkormányzó képességek fejlesztéséhez;
- a pozitív közösségi szokások és minták közvetítéséhez;

- a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség stb.) fejlesztéséhez;
- a közösségi együttélés szabályainak elsajátításához, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértéséhez;
- a családi életre (a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra stb.) neveléshez;
- a tehetséggondozás a napi tanulás segítése mellett az érdeklődési körökben, szakkörökben végzett munkához vagy az egyéni ambíciók szerinti felkészüléshez;
- a tanulási nehézségekkel küzdőknek differenciált szakmai segítségnyújtáshoz, az esélykülönbségek csökkentéséhez, a hátrányok leküzdéséhez;
- a reális önkép és önismeret kialakításához;
- a felnőtt szerepre való felkészüléshez;
- a munka és a gazdaság világában való eligazodáshoz.

d, *A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszereit, eszközeit, a művelődési és a sportolási tevékenységek szervezésének elvei*

A kollégium legkisebb szervezeti egysége a csoport. A csoport saját programot készít, mely része a kollégium éves munkatervének. A csoportok összetétele heterogén.

A kollégiumban a diákönkormányzat választott tisztségviselőin túl számos szerep és feladat áll a diákok előtt.

- A csoporton belül szerezzenek ismereteket a társas együttélés szabályairól, a közösen végzett munka örömről.
- A közösségben megszerezhető státuszok és szerepek személyiségük és teljesítményük által váljanak elérhetővé.
- A legkisebb megbízatás is fejleszt, elmélyíti a fontosság érzését.
- Az önkiszolgáló és felelősi rendszer segítse elő a közösség önszerveződését.
- Feladatunk a kulturális és művészeti értékek közvetítése, valamint a tanulók pozitív izlésformálása.
- A kollégiumnak olyan programkínálatot kell biztosítani, amellyel felkelti a tanulók művészet iránti érdeklődését.
- A hagyományos kollégiumi rendezvények színvonalas kulturális tevékenységek legyenek.
- Fontos feladat a tanulók testi és lelki egészségének megőrzése, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzése.
- A kollégium kulturális és sportélete hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód kiválasztásához, a testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez.
- A kollégium a maga sajátos eszközeivel, ápolja és megújítja az önálló arculatához kapcsolódó hagyományait, erősíti a kollégiumi közösség együvé tartozását.

e, *A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve*

A foglalkozásokat kollégiumi tevékenységek keretében szervezzük meg, az „aranyos” kollégistáinknak plusz órakeretben tartunk képességfejlesztő foglalkozásokat.

- A tanulási és a mentális problémák leküzdéséhez tanulóinknak tanári segítséget nyújtunk és olyan pedagógiai környezetet teremtünk, mely ezt segítse elő.
- A korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokat minden tanuló igénybe veheti.
- Lehetőség van tanulóinknak az önképzésre melyben segítséget nyújt a kollégium olvasóterme, a szakköri és a diákköri tevékenységek és megbízatások rendszere.
- Felvilágosítást adunk a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon,

- Foglalkozásokon szert tesznek olyan emberismeretre, konfliktuskezelési technikákra, alkalmazkodóképességre, amelynek révén képesek lesznek elsajátítani az együttműködés szabályait.
- Életmódjukban az egészség-, és rendszeret, környezettudatos életmód, az egyéni-, és társadalmi tulajdon tisztelete, megfelelő életritmus, pozitív emberi értékek, család, kölcsönös embertársi tisztelet, hazaszeretet, felelős gondolkodás, együttérzés, tolerancia lesz a meghatározó, amelynek révén megbecsült, értékes és boldog tagjaivá válnak társadalmunknak.

2.2. Kollégiumunk nevelési feladatai

A kollégiumunk - a kollégiumi jogviszony fennállása alatt - biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait a diákok kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumunkban élő diákok személyiségének, egyéni tulajdonságainak, családi körülményeinek megismerése, az elfogadó, bizalmi viszony kialakítása a jogviszony létrejöttétől kezdődően tervezetten történik. A hatékony és eredményes pedagógiai munkánk egyik alapfeltétele, hogy a pedagógusok tartalmas és rendszeres együttműködés során segítsék a tanulók személyiségfejlődését.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

2.2.1. A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelésünk feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében lehetőséget biztosítunk az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejlesztjük a kreativitást, erősítjük a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a könyvtárban és az internetezés során az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszünk a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segítjük a mindennapi feladatokra történő felkészülést. Gondot fordítunk arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Ez a folyamat, a tanulásvezetés, a hatékony, egyre inkább alkotó tanulás megtanítása kiemelt fontossággal bír. Ezért ezt a munkát az alábbi tevékenységekkel kívánjuk hatékonyabbá tenni:

- a helyzet felismerése, a kollégiumi tanulási folyamatok elemzése,
- módszertani ajánlatok megfogalmazása,
- megoldási ütemterv kidolgozása,

- a feladatok megosztása a nevelők között,
- elemzés – rendszerezés - értékelés,
- ajánlások megfogalmazása a nevelőtestület felé,
- az írásbeli dokumentáció előkészítése,
- emlékeztetők, feljegyzések,
- az adatgyűjtések, felmérések dokumentuma,
- az adatsorok elemzése,
- az ajánlásuk és elfogadásuk,
- összegzés

Feladatunk:

- A kollégium helyzetét, lehetőségeit figyelembe véve legfontosabb feladatunk a tanulmányi munka színvonalának emelése, a tanulási folyamat segítése, motiválása.
- Az eredményes tanulás ösztönzése érdekében – a Diákönkormányzat egyetértésével - létrehozunk egy értékelési rendszert, amelyben a tanulók tanulmányi munkáját negyedévente értékeljük. A tanulók- önmagukhoz mért legjobb tanulmányi eredményét figyelembe véve- tanulmányi és közösségi munkájuk alapján különböző kedvezményekben részesülnek.
- Optimális tanulási feltételek biztosítása.
- A nyugodt tanulás érdekében biztosítottak a tanulószobák, ahol a diákok tanári felügyelet és segítség mellett tanulhatnak.
- A délutáni kötelező szilencium mellett este is lehetővé tesszük a tanulást azok számára, akik a délutáni elfoglaltság (diákkör, szakkör, önképzőkör, felzárkóztató foglalkozás) miatt nem tudtak másnapra kellően felkészülni.
- Helyes tanulási módszerek kialakítása.
- A helyes tanulási technika elsajátítása fontos feladata a nevelésnek. Ennek érdekében a tanulási módszerek ismertetésével, gyakoroltatásával megtanítjuk diákjainkat tanulni.

2.2.2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumunk feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

2.2.3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumunk, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segíti elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Elsajátítják azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon,

a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén kialakul bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve meg ismerik történelmét, sokszínű kultúráját.

2.2.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelésünk elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégiumunk megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

2.2.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelésünk elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elősegítjük a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá segítjük, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

2.2.6. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégiumunk kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről.

2.2.7. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözi a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete hozzá járul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a

kollégiumunk a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

2.2.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelésünk feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

2.2.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóknak meg kell tanulniuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. A kollégiumi nevelés során felkészítjük a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelezettségek és jogok gyakorlására. Törekszünk arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és távolabbi környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

2.2.10. Pályaorientáció

A kollégiumunk - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet nyújt a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) biztosítunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az előterületen, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejlesztjük bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégiumunk - a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve - valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

2.2.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumunk - a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan - segíti, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaikat, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégiumunk a diákönkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

2.2.12. Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulóink értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelésünk során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal megismertetjük a média működésének és hatásmechanizmusának

főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

2.3. A kollégiumi pedagógiai tevékenység szerkezete

A kollégium - igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseire - a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

A kollégiumban – igazodva a közoktatási törvény és a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának rendelkezéseire, az előírt időkeretek között – tehetség kibontakoztatást, felzárkóztatást segítő foglalkozásokat, speciális ismereteket adó felkészítő foglalkozásokat, a szabadidő eltöltését szolgáló diákköröket (szakkör, érdeklődési kör, önképzőkör), versenyeket, bajnokságokat (tanulmányi, szakmai, kulturális, sport) továbbá a növendékekkel való egyéni törődést biztosító foglalkozásokat, valamint a kollégiumi élet szervezésével összefüggő foglalkozásokat szervezünk, a foglalkozások céljától, jellegétől függően egyéni és csoportos foglalkozások keretében.

A diákok kötelesek részt venni heti tizenhárom órában a tehetség-kibontakoztató, felzárkóztató, speciális ismereteket adó foglalkozásokon, heti egy órában csoportfoglalkozáson és további heti egy órában a növendékek által szabadon választható foglalkozáson. Ezen kollégiumi foglalkozásokat az éves tanulói foglalkozási terv alapján szervezzük meg.

Tanulósobai (szilenciumi) foglalkozások: nyugodt tanulást, napi felkészülést biztosító tárgyi környezetben (tanulósoba), meghatározott időkeretben, kötelezően, nevelőtanár irányításával, csoportos keretben történnek.

A tanulósobai foglalkozások szervezésénél figyelembe vesszük:

- a rendelkezésre álló tanulólhelyiségek adottságát, férőhelyét,
- a diákok képességeit, tanulási szokásait,
- a diákok korát, képzési típusát, évfolyamát.

Tehetség kibontakoztatását segítő foglalkozások: keretében a tehetséges tanulók felismerése, optimális fejlődésének segítése, elsősorban a gondolkodás, a tanulás, az alkotóképesség fejlesztése történik. A tehetség kialakulásához az átlagosnál erősebb motiváció szükséges melyben a tehetséggondozó foglalkozásoknak, a nevelőtanároknak és az iskolai szaktanároknak meghatározó szerepe van.

2.3.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

2.3.1.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:

Tanulást segítő foglalkozások:

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök,
- e) tematikus csoportfoglalkozás.

TANULÁST SEGÍTŐ FOGLALKOZÁSOK

a. Szilencium

Intézményünk legfontosabb feladata a tanulmányi munka segítése, a tanulás feltételeinek biztosítása. Ennek érdekében szilenciumi foglalkozásokat szervezünk naponta 16 órától 20 óráig. Ezen kívül lehetőség van önálló tanulásra, este 20 órától 21²⁰ óráig.

Kollégiumunkban a tanulási lehetőségek jók. A napi felkészülést megfelelő tárgyi környezetben, nevelőtanári felügyelettel biztosítjuk. A tanulói létszám összetételétől és a pedagógus ellátottságtól függően határozzák meg a tanulócsoportok számát. Jelenleg négy csoportunk van. A csoportszervezés alapelve, hogy milyen létszámú és milyen évfolyamra, osztályba jár a tanuló. Munkánk eredményességének egyik pillére a szilencium védelme. Arra ösztönözzük tanulóinkat, hogy délutáni elfoglaltságaikat úgy szervezzék, hogy a szilenciumokon vegyenek részt. A kiemelkedő tanulmányi eredményt elért tanulók kötetlenebb formában készülhetnek az iskolai tanórákra. Ők önálló időbeosztással végezhetik munkájukat, lehetőségük van a hálójukban történő tanulásra is.

A szilenciumi foglalkozások vezetésében a nevelőtanárok teljes módszertani szabadsággal rendelkeznek. A foglalkozásról való távolmaradást kizárólag ők engedélyezhetik. A jobb érdemjegy érdekében figyelembe vesszük a hangos tanulásra vonatkozó igényeket is.

A szilencium védelme érdekében az időtartama alatt a kollégiumban semmilyen más rendezvény nem szervezhető, legfeljebb az aznapi napirend átcsoportosításával. Ezt a kollégiumvezető engedélyezheti.

b. Felzárkóztatás, korrepetálás, tehetséggondozás

E feladatokat az iskola és a kollégium együttműködésével lehet sikeresen elvégezni. A kollégium az adott személyi és tárgyi feltételeit folyamatosan fejlesztve tervezheti tevékenységét:

- Az iskolai fakultációs foglalkozásokra, korrepetálásokra, szakkörökre mozgósítja a kollégista diákokat, népszerűsíti ezeket a foglalkozásokat.
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozás: A kollégiumi nevelőtanár (csoportvezető) tájékozódik a szaktanári korrepetáláson résztvevő tanulókat haladásáról, részvételéről, szükség esetén intézkedik.
- A kollégiumi nevelőtestület rendszeresen segíti a tanulmányi hátránnyal küzdő kollégisták felzárkóztatását a tanárok érdeklődési köre, illetve tantárgyismerete alapján.
- Differenciált foglalkozás, differenciált szilencium rend szerint biztosítja a tanulók felkészülését a tanórákra.

- A csoportfelelős nevelőtanár alkalmanként számonkéréssel győződik meg arról, hogy a tanuló a szilenciumon felkészült-e, felderíti a hiányosságokat.
- A tehetséges tanulóknak olyan programokat, tevékenységeket biztosít a kollégium, amelyek hatékonyan hozzájárulnak fejlődésükhöz. (tehetségműhelyek, versenyek, érdeklődési körök) Ezek az éves munkatervben kerülnek részletes kidolgozásra.

2.3.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

Csoportvezetői foglalkozások:

- a. közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára:
a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése
- b. tematikus csoportfoglalkozások:
a rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- a. a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- b. kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)
- c. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:
a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére

2.3.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- természettudományos és gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
- egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
- a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

Szabadidős foglalkozásaink:

- történelmi-honismereti szakkör (hetente)
- médiakör (hetente)
- kultúrcsoport foglalkozásai, a különböző rendezvények gyakoriságától függően
- művészeti szakkör (hetente)
- képzőművészeti szakkör (hetente)
- idegen nyelvi (orosz) szakkör (hetente)
- környezetvédelmi programok (alkalomszerűen)
- elsősegélynyújtó szakkör (hetente)

- sportbajnokság: asztalitenisz, labdarúgás, sakk
- színház és mozi látogatás (alkalomszerűen)
- video vetítések (havonta)

2.3.2. Pedagógiai felügyelet

A kollégium - szervezeti egységenként egy pedagógus közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) - gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

2.3.2.1. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

- a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,
- b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között - dokumentált – információ cserére kell sort keríteni.

2.3.2.2. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

- a) a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése,
- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

2.4. A kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégium - a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- kialakul reális társadalomképe;

- rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi;
- ismeri nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

2.5. A kollégium helyi tanterve, tematikus foglalkozások keretprogramterve

TEMATIKUS FOGLALKOZÁSOK TÉMAKÖREI

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés
8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi tematikus csoportfoglalkozások éves óraszama

TÉMAKÖR	9. évfolyam,	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14. évfolyam
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3

Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve a tematikus csoportfoglalkozások szervezéséhez és tartalmának meghatározásához

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégisták személyiségének, erkölcsi és esztétikai ismereteinek, jellemének, önismeretének, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi szellemiségének megalapozása, illetve fejlesztése.

A kollégiumi foglalkozások a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyéni tanulási módszerek elsajátítására, a helyes életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, a foglalkozásokon és tevékenységekben a kollégisták megtapasztalhatják a másik ember elfogadásának, segítségének és megbecsülésének a fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, mélyíthetik a természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsülését. Nyitottabbá és elfogadóbbá válnak a hazai nemzetiségek és más népek kultúrája iránt. Felkészülnek a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknak kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség.

A kollégiumi foglalkozások kiegészítik az iskolák nevelő-oktató munkáját. A középiskolai szakaszban a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges képességek, készségek, attitűdök együttes fejlesztése a cél.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként, az adott témakör legfontosabb tartalmi elemei alapján határozza meg a kollégiumi nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A foglalkozások számát, éves elosztását, tartalmi felépítését úgy kell meghatározni, hogy alkalmazkodjon a tanulók életkorához, a választott iskolájuk típusához.

A kollégiumi nevelés és oktatás a Nat. kiemelt fejlesztési feladatain keresztül kapcsolódik az iskolai tantervi szabályozáshoz.

1. A TANULÁS TANÍTÁSA

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejlessék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló - pedagógus segítségével - legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges szakirodalmakat.
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	3	2	2	2	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása - a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése - a könyvtárhasználat rendje és módszerei	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra. - Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. - Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. - A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. - Elemezzék, értelmezzék, rendszerezzék a megszerzett ismereteket. - Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket. <ul style="list-style-type: none"> - Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra. - Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével. 				

Tanulásmódszertan foglalkozás

Tehetséges gyerekek tanulási képességének célzott megsegítése és a tanulási módszerek intenzív elsajátítása

Mottó:

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.” Szent-Györgyi Albert

A tanulásra való képesség nem egy velünk született adottság vagy alkalmasság, hanem egy olyan készség, amely elsajátítható ahhoz, hogy az életben, az iskolában bármit megtanuljunk, és olyan magas szintre fejlesszük, amilyenre csak szeretnénk. A tanulási módszerek olyan széles körben elfogadott és használt eljárások, amelyek megkönnyítik az ismeretszerzés

folyamatát. A passzív befogadással, magolással szemben a tananyag önálló, aktív feldolgozását jelenti meghatározott lépéseken keresztül. Ez általában kérdésfeltevéssel, az ismeretek szerkezeti és oksági összefüggéseinek feltárásával és értelmezésével, rendszerbe helyezésével és önálló felidézésével érhető el. Ezáltal az új anyag megszilárdul és beépül az eddigi ismeretek rendszerébe. A módszerek jelentős mértékben fejleszthetik a tanulók lényeglátását, kreativitását és szövegértését. További előnyük még, hogy segítenek megismerni az adott tantárgy tagozódását, tárgyalási módját és logikáját is.

A tanulási módszerek nem helyettesíthetik, hanem csupán kiegészítik a tapasztalatból vagy megfigyelésből kiinduló ismeretszerzést, a gyakorlatot, a probléma- és feladatmegoldást. Egyrészt a tanítási órán elhangzott anyagokra épülnek, mint például a Cornell-módszer, másrészt az önálló tanulás, a nyomtatott tananyagok feldolgozását segítik, mint például a PQ4R módszer.

Azoknál a diákoknál, akik otthonról a családtól kevesebb szellemi támogatást kapnak (halmozottan hátrányos diákok), sokkal nehezebben alakulnak ki spontán helyes és eredményes tanulási szokások. A tervezett foglalkozásokkal szervezett keretek között lehetünk diákjaink segítségére, felismertetjük velük, hogyan tanulhatják meg legcélravezetőbben az anyagot, a tanulók tanulási képességét célzottan és az életkori sajátosságainak megfelelően folyamatosan fejlesztjük. Eddigi tapasztalataink azt mutatják, hogy a tanulást gátló tényezők felismerése, tudatosítása, a tanulási módszerekkel való intenzív foglalkozás, a részképességek folyamatos és fokozott fejlesztése a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeknél a tanulási eljárások elsajátításában, rögzítésében, képesség alakításában nagyon hasznos. A tanulók figyelmét a szellemi munkával kapcsolatos kérdésekre irányítva segítjük a tanulás hatékonyságának növelését, a képességek fejlődését, s a tanulásról való gondolkodás pozitív változását. A kialakult tanulási problémák felismerése és hatékony tanulási eljárások megismerése sikerélményhez juttatja a tanulókat, s ezzel pozitívan változik a tanulási kedv is. A tanuló a "puszta magoló befogadóból", aktív résztvevővé, felhasználóvá válik.

A program fő feladata:

- A tanuláshoz való viszony áthangolása, gátló tényezők felismerése.
- Tanulási szokások formálása, hatékony tanulási módszerek elsajátítása.
- A tanuláshoz szükséges alapképességek fejlesztése.
- Személyiségépítés; pozitív gondolkodásmód alakítása, helyes önismeret.

A tanulásmódszertan tanításának célja:

- A tanulás iránti érdeklődés megtartása, illetve felkeltése.
- A kíváncsi hozzáállásra való beállítódás megtartása, illetve tanítása.
- A világ dolgai iránti, különböző oldalról való odafordulás igényének elsajátíttatása.
- Egyedi, egyéni tanulási módszerek, munkastílusok felfedeztetése.
- Információ feldolgozási lehetőségek megismerése.
- Alapképességek fejlesztése:
 - diszpozíciós, adottságokhoz kötött képességek, mint az észlelés, képzelet, figyelem, emlékezet, gondolkodási műveletek, képességek, grafomotorikus és grammatikai képességek;
 - tevékenység-specifikus képességek: Kommunikációs, mint nyelvi, olvasási, írási, illetve metakommunikációs képességek.
 - Szociális képességek: észlelés, alkalmazkodás, konfliktuskezelés.
- Tanulási-önszabályozási képességek fejlesztése: Önmotiválás, önálló tanulás (tanulás tervezése, szervezése), önelemenőrzés.

- Irányított tanulás gyakorlása: együttműködés a pedagógusokkal és a társakkal.
- Önismeret fejlesztése, mely hozzásegíti a tanulókat a nekik legmegfelelőbb, önálló tanulási körülmények, technikák és módszerek megismeréséhez, alkalmazásához.
- Személyiség fejlesztése.
- A pedagógusokkal egy olyan módszercsokor megismertetése, mely a „mit” tanítsunk helyett, a „hogyan” kérdéskörét vallja, s amely az uralkodó, tanterv-specifikus beállítódás helyett, a tanulók pillanatnyi állapotára, befogadó-képességére, örömgényére tekintettel levő pedagógiára épít.

Alkalmazott módszerek:

- Játékok, melyek hozzájárulnak a foglalkozások hangulatának oldottá tételéhez is, önismereti feladatok.
- Szituációs játék
- Drámapedagógia
- Vita
- Páros, kiscsoportos, egyéni és közös tevékenységek

A foglalkoztatási módok során a tanulási részvétel önkéntes, a gyermekek motiváltsága a személyes érdekeltiségből fakad. Ha az ismeretszerzés örömteli, szellemi élményt jelent, akkor a gyerekek energiáit maximálisan ki tudjuk használni. A változatos tanulási módszerekkel képessé válnak a hatékonyabb tanulásra, nő az érdeklődésük, s az adott tárgyakban egyre magasabb és magasabb szintre tudnak fejlődni, s fokozatosan nő a hozzáértésük.

Felhasznált segédanyag, eszköz:

Oroszlány Péter: Könyv a tanulásról, tanulási képességet fejlesztő anyag. Minden tanulónak egy példányban, a csoportvezetőnek tanári kézikönyv.

Írószer, irodaszer, papíráru.

Várható eredmények:

- A csoport-élmények által javul a *tanuláshoz való viszony*,
- Tudatosulnak a már rögzült helytelen tanulási módok, ezért törekednek az *új tanulási módszerek* felfedezésére, kipróbálására.
- az információk aktív feldolgozási élményének megteremtése által nő a belső motiváció erőssége, a *sikerélmény, kompetencia érzése*.
- Magabiztosabbá válik a tanulással kapcsolatos *önismeret*: tanulási- szokások, típus, stratégiák megismerése, s általa reálisabb énkép formálódik.
- Az otthoni hatékonyabb tanulási feltételek megteremtésére törekvés igénye, s az ismeretek alkalmazása hozzájárul az önállóbb, hatékonyabb tanulási szokások alakulásához.
- A *tanulási képességek* erősítése által a figyelem terjedelme, tartóssága, a koncentráció szintje növekedik, az emlékezet
- Fejlődik a problémamegoldó képesség.
- Emelkedik a beszédbátorság, erősödik az önbizalom erősödés.
- a szövegfeldolgozás-, megértés szintje magabiztosabbá válik (az elemi és összetett tanulási technikák, az ÁK3E módszer, az aktív olvasás, a szövegbeli jelzések és a gondolattérkép alkalmazása által).
- Formálódik az egész személyiség: bizalom, feltétel nélküli elfogadás szemlélete, önismeret-, társismeret, együttműködési-, alkalmazkodó készség, empátia fejlődése, „másság” elfogadása, pozitív gondolatok által a sikerorientáltabb beállítódás, pozitívabb énkép alakulása, feszültségoldás által a mentálhigiéné megóvása.

A csoport vezetőjét:

- Fokozatosság elvének betartása,
- Életkori sajátosságok figyelembe vétele,
- Nyitottság,
- Rugalmasság,
- Türelmesség,
- Kitartás,
- Kreativitás jellemezze.

Fejlesztett képességek:

I. Alapképességek

I.1. Diszpozíciós (adottságokhoz kötött) képességek

I.1.1. Észlelés: a. formaészlelés b. térészlelés c. beszédészlelés

I.1.2. Képzelet

I.1.3. Figyelem: a. figyelemkoncentráció b. figyelemtartósság

I.1.4. Emlékezet

a. bevésés

b. megőrzés (rövid megőrzés, tartós megőrzés, állandó megőrzés)

c. felidézés (felidézés gyorsasága, felidézés pontossága)

I.1.5. Gondolkodási műveletek: analízis, szintézis, absztahálás, összehasonlítás, összefüggés felfogása, kiegészítés, általánosítás, konkretizálás, rendezés, analógia

I.1.6. Grafomotoros képességek: iránytartás, aránytartás, nagyságtartás, formakövetés

I.2. Gondolkodási képességek

I.2.1. Irányított gondolkodási képességek

a. feladatmegoldó logikai-algoritmikus képességek: ítéletalkotás, következtetés, fogalomalkotás

b. problémamegoldó heurisztikus-kreatív képességek

ba. elemi képességek: távoli asszociáció, eredetiség, gazdaságosság és könnyedség, rugalmasság

bb. összetett képességek: megértés, értékelés- bíráló, választás –döntés

I.2.2. Nem irányított (asszociatív) gondolkodási képességek

I.3. Grammatikai képességek: helyettesítés, bővítés – szűkítés, kapcsolás, átalakítás

II. Tevékenység-specifikus képességek

II.1.1. Kommunikációs képességek

2.1.1. Nyelvi kommunikációs képességek

a. Beszédképességek

aa. reprodukív beszédképességek: felolvasás, vers és prózamondás

ab. Félreprodukív beszédképességek: hirdetés

ac. Spontán (produkív) beszédképességek: kapcsolatfelvétel szándéknyilvánítás (Kérés, tudakozás, felszólítás – utasítás, meghívás), tájékoztatás (elbeszélés, üzenetközvetítés, leírás, társalgás, interjúkészítés)

b. Beszédértés-képességek

- ba. Reprodukált szöveg befogadása: felolvasás és vers- és prózamondás befogadása
- bb. Félreproduktív szöveg befogadása
- bc. Spontán beszéd értése: kapcsolatfelvétel viszonzása, szándéknyilvánítás fogadása, tájékoztató szövegek megértése (kérdés, szerepcsere, utasítások megértése)
- c. Írásképeségek
 - ca. Írásreprodukálás (másolás, diktálás utáni írás, emlékezetből írás)
 - cb. Félreproduktív írás (nyomtatványkitöltés, jegyzetelés-szövegtömörítés, kulcsszógyűjtés)
 - cc. írásbeli szövegalkotás (elbeszélés, hír-, meghívó-, riport készítése, leírás, jellemzés, levélírás, táviratírás, könyvismertetés készítés, emlékeztető, kivonat, jegyzetalkotás vázlatkészítés)
- d. Olvasási képességek
 - da. Szépirodalmi szövegek néma olvasása
 - db. Gyorsolvasás (lényegkiemelés, adatkeresés, tájékozódó olvasás)
 - dc. dinamikus (hatékony) olvasás
 - dd. elemző olvasás
- e. Nyelvi normatív és korrekciós képességek: helyes ejtés, helyesírás

II.1.2. Nem nyelvi kommunikációs képességek: térközszabályozás, testtartás, gesztikuláció, mimika, tekintet, hanghordozás

II. 2. Szociális képességek

II.2.1. Szociális észlelés

- a. szerepészlelés
- b. b nem nyelvi kommunikációs-közlések felfogása
- c. c. személyközi viszonyok észlelése

II.2.2. Szociális alkalmazkodás

- a. viselkedés kortárs csoportban: kooperáció, vezetés, engedelmesség
- b. figyelmesség (felnőttek, fiúk, lányok iránt)
- c. fegyelmezettség
- d. egymás segítése (segítségnyújtás, segítségelfogadás)

II.2.3. Konfliktusok elemzése

II.3. Tanulási-önszabályozási képességek

II.3.1. Önmotiválás

II.3.2. Öneellenőrzés

II.3.3. Tanulási önismeret

II.3.4. Önálló tanulás: tanulástervezés, tanulásszervezés

II.3.5. Irányított tanulás: együttműködés a pedagógusokkal és a társakkal

2. AZ ERKÖLCSI NEVELÉS

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények:

- Lássza be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>				
- erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelőség- és kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	<ul style="list-style-type: none"> - Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. - Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között. -Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban. -Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük. -Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. -Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket. 				

„Ki-út!” program

A projekt elsődleges célja olyan prevenciós tevékenység ahol a veszélyeztetett gyerekek, fiatalok megismerkednek az egészségtelen életmód veszélyeivel, azok hatásaival, élettani és jogi következményeivel. A résztvevők sajátítsák el a kritikai gondolkodást, és a helyes döntéshozatal lépéseit. Tudják felismerni a veszélyhelyzeteket, és kiváltó okokat. Cél a veszélytudat növelése, az elutasító magatartás fejlesztése.

Ezen belül:

- Önálló gondolkodásra nevelés
- Döntési képesség, aktivitás fejlesztése
- Társadalmilag helyes értékrend kialakítása
- Helyes önazonosság, önismeret

- Szociális képességek, készségek
- Szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítása
- Fejlett együttműködési készség
- Tolerancia
- Helyes életvitel
- Jogkövető életmód
- Helyes konfliktuskezelési technikák elsajátítása

A program feladata a gyerekek, fiatalok körében, a harmonikus életre való szocializálás, a káros cselekvésektől való elhatárolódás előadások, klubfoglalkozások, beszélgetések, szituációs gyakorlatok, tréningek, szabadidős tevékenységek szervezésével.

A program foglalkozásai:

A, Önismeret és személyiségfejlesztés:

Fontos, hogy a tanulók megismerjék önmagukat, alapvető képességeiket, és készségeiket, és a tréningek során fejlesszék azokat. A kellő ön- és társismeretek elengedhetetlenek a személyiség további fejlődéséhez és fejlesztéséhez, valamint a szocializációhoz. A résztvevők megismerik félelmeiket, szorongásait és megtanulnak olyan módszereket, melyekkel ezek csökkenthetők.

Módszerek és eszközök: Kiscsoportos foglalkozások, tréning, drámapedagógia, szituációs gyakorlatok, eszmecsere, videó, kérdőívek, ismeretterjesztő filmek, kamera, TV, magnó, írásvetítő, projektor, laptop.

Témakörök:

1. Bemutatkozás
2. Önismeret és testkép
3. Önismeret: készségek és képességek
4. Személyiségprofil
5. Társismeret
6. Kapcsolatfejlesztés
7. Zárás: az élmények és tapasztalatok összegzése

B, Egészséges életmód- életvitel

A prevenció, felvilágosító tevékenységek beépítése a klubnapok programjába. Fel kell mérni a tanulók állapotindexét tesztek, kérdőívek segítségével és csoportfoglalkozásokon felmerülő témák kapcsán. Az eredményeket értékelni kell, és a program későbbi szakaszában be kell építeni a csoport számára szükséges témákat, információkat.

Módszerek és eszközök: Klubfoglalkozás, tréning, drámapedagógia, szituációs gyakorlatok, előadás meghívott előadóval, vita-eszmecsere, ismeretterjesztő dokumentumanyagok: videó, fotó, szórólapok, projektor, laptop.

Témakörök:

1. Az egészség értéke életünkben
2. Hogyan élhetek egészségesen?
3. Veszélyes anyagok- tényezők otthonunkban és környezetünkben
4. Személyes biztonság: jogok, kötelezettségek, felelősség

5. Zárás: Egészségnap, lehetőség szerint a szülők bevonása, tapasztalatok összegzése

C, Prevenció:

Olyan preventív tevékenység, ahol a résztvevők sajátítsák el a kritikai gondolkodást, és a helyes döntéshozatal lépéseit. Tudják felismerni a veszélyhelyzeteket, és kiváltó okokat. Cél a veszélytudat növelése, az elutasító magatartás fejlesztése.

Módszerek és eszközök: frontális előadás, tréning, drámapedagógia, szituációs gyakorlatok, filmvetítés, tanulói kiselőadás, eszmecsere, vitafórum, TV, videó- DVD, projektor, laptop, tábla.

Témakörök:

1. Egészséggel kapcsolatos alapfogalmak megismerése
2. Egészségügyi veszélyek, betegségek, bűnözés
3. Emberkereskedelem elterjedése, következményei
4. A büntetőjogi vonatkozások

Szükségletek:

Eszközök, anyagok: projektor, laptop, kivetítő vászon, flipchart tábla, táblafilc, írószerek, csomagolópapír, írólap, játékok, DVD-filmek.

3.NEMZETI ÖNTUDAT, HAZAFIAS NEVELÉS

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- közösséghez tartozás,	- Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. - Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez.				

hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához	- Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. - Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. - Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. - Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.
---	---

4. ÁLLAMPOLGÁRSÁGRA, DEMOKRÁCIÁRA NEVELÉS

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Programterv

<i>Évfolyam</i>		9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>		2	2	2	1	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- a demokratikus jogállam felépítése - a felelős állampolgári magatartás jelentősége	- Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat. - Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét. - A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.					

- a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása	- Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.
- cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet	

5. AZ ÖNISMERET ÉS A TÁRSAS KULTÚRA FEJLESZTÉSE

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	1	1	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. - A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását. - Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatok, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. - Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket. - Csoport előtti megmértetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak 				

érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.
--

Életvezetési ismeretek és készségek program

A program célja:

Olyan készségek kifejlesztéséhez adjon segítséget a gyerekeknek, amelynek révén:

- megismerhetik önmagukat és társaikat, megtanulhatják a csoportmunka és csoportszerveződés alapjait,
- tájékozódnak környezetükben, ismereteket szerezhetnek a társas kapcsolatok lélektani sajátosságairól,
- megbizonyosodhatnak az egészséges és biztonságos élet értékeiről,
- jártasságot szerezhetnek vészhelyzetek felismerésében,
- felfedezik önmaguk megvédésének lehetőségeit,
- beépülnek az erkölcsi normák.

Ehhez a következő készségfejlesztési területeken kínálunk tapasztalatszerzési, cselekvési, gyakorlási lehetőségeket:

- hatékony kommunikáció és kifejező készség fejlesztése
- érzelmek feldolgozása
- feszültségkezelés
- társasági alkalmazkodás
- véleményalkotás
- probléma megoldás
- döntéshozás
- célkitűzések, magabiztosság
- ellenállás csoportnyomásnak
- kockázatcsökkentés

Munkamódszerünk:

A nevelő információátadás helyett az előmozdító, támogató csoporttag szerepében segít a gyerekeknek a kölcsönös és mindig önkéntességen alapuló kommunikáció során felfedezni, kibontani a személyiségfejlesztés egy – egy lépését. Fontos részét képezik a foglalkozásoknak a didaktikai játékok. Ezek jól alkalmazhatók a csoport energia – illetve aktivitás szintjének befolyásolására.

Játékok céljai:

- hozzájáruljanak a foglalkozások hangulatának oldottá tételéhez
- úgy alkotják a résztvevők közötti viszonyt, hogy kölcsönös bizalmat nyújtó légkör teremtsék

A nyílt, őszinte légkör megteremtése alapvetően befolyásolja a foglalkozás sikerességét, ezért a nevelő fontos feladatának tartja a következőket:

- megosztani a résztvevőkkel saját érzéseit, bizonytalanságát, aggodalmát
- megerősíteni és dicsérni növendékei minden pozitív megnyilatkozását, bizalomra épülő megjegyzését
- saját példamutatásával alátámasztani, hogy odaadóan figyel minden gyerekre
- alkalmazni az egyéni bánásmód elvét minden lehetséges helyzetben
- csoport tagjaival együtt betartani a tevékenység közösen megfogalmazott szabályait,
- elősegíteni a bizalom légkörének helyreállítását, ha azt a csoport esetleg megsértette

Felhasznált segédanyagok, eszközök:

Csendes Éva: Életvezetési ismeretek és készségek 1-8 osztályos program

Eszközök, anyagok: projektor, laptop, kivetítő vászon, flipchart tábla, táblafilc, írószerek, csomagolópapír, írólap, játékok.

6.A CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉS

A család mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	1	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és felelősségvállalás a családban - szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban	- Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. - Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. - Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon. - Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben. - Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát. - Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban. - Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.				

Családi életre, párkapcsolatra, és az egészséges szexualitásra felkészítő csoportfoglalkozás:

Célja: A serdülő fiatalok családi élettel, párkapcsolattal és a szexualitással kapcsolatos ismereteinek bővítése, a fiatalok felkészítése az egészséges párkapcsolat létesítésére, pozitív párkapcsolati minta nyújtása

Célcsoport: 9 – 12. évfolyamos kollégista diákok

A csoportfoglalkozás lényege módszertana:

A szociális csoportmunka és a tematikus pszichológia csoport eszköztárát felhasználva egy olyan bizalmi környezetet teremtünk meg, ahol a fiatalok bátran beszélhetnek a párkapcsolattal, a szexualitással és a családi élettel kapcsolatos kérdéseikről, esetleges félelmeikről, bizonytalanságukról. Védett környezetben tanulhatnak a témát érintő konfliktuskezelési technikákat, megoldási stratégiákat. A csoport fontos jellemzője, hogy két ellentétes nemű szakember vezeti a csoportot, akik a magánéletben egy párt alkotnak, ezáltal pozitív mintát tudnak nyújtani mind a férfi-női szerepeket illetően, mind a párkapcsolat és a családi életet érintő tényezők tekintetében is.

A programelem hatásai, eredményei:

Nő a serdülő fiatalok önbizalma, erősödik az önismeretük, tapasztalatot, ismereteket szereznek a témát érintő kérdésekben.

Az eredmények mérése:

Értékelő kérdőív a program zárását követően.

7. TESTI ÉS LELKI EGÉSZSÉGRE NEVELÉS

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	- Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. - Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. - Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. - Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. - Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.				

Egészséges életmódra nevelő prevenció foglalkozások

Célja: Az általános egészség, az egészséges életmód, és higiénia megismertetése, mindennapos rutinná való alakítása.

A prevenció foglalkozás lényege, módszertana:

Játékos, interaktív formában ismertetjük meg a gyerekeket az egészséges életmóddal kapcsolatos információkkal. A foglalkozás lényege, hogy a gyerekek aktív bevonásával valósul meg, a témával kapcsolatos ismereteket úgy közvetítjük számukra, hogy saját élményük legyen a foglalkozáson (játékos feladatok elvégzése), ezáltal az átadott információk jobban rögzülnek. A foglalkozásokat heti rendszerességgel biztosítjuk egy órában osztály vagy diákotthonos közösségi szinten, úgy hogy azok illeszkedjenek a gyerekek életkori sajátosságaihoz.

Témák: alapvető tisztálkodás, fogmosás, hajunk tisztán tartása, egészséges táplálkozás, dohányzás, drogfogyasztás, szexuális felvilágosítás, környezetünk tisztántartása, mozgás fontossága.

A programelem hatásai, eredményei:

Fejlődik a gyerekek egészségtudatos magatartása, bővülnek az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteik.

Az eredmények mérése:

1. Tudásfelmérő kérdőív (nagyobb korosztály): az átadott információkkal kapcsolatos kérdőív összeállítása.
2. Tudásfelmérő vetélkedő: a program tematikájával kapcsolatos játékos vetélkedők összeállítása (egyéni és csoportos).

8. FELELŐSSÉGVÁLLALÁS MÁSONKÉRT, ÖNKÉNTESSÉG

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknban.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények:

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

<i>Évfolyam</i>		9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>		2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes feladatvállalás másokért - összetartás és együttérzés	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. - Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. - A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. - Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. - Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét. 					

9.FENNTARTHATÓSÁG, KÖRNYEZETTUDATOSSÁG

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.

- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgék erkölcsi alapelvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek				
- a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	<ul style="list-style-type: none"> - Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket. - Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését. - A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat. - Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát. - A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában. - Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján. 				

Kapcsolódó program:

- Szobadekorációs verseny meghirdetése. Napi értékelés.
- Védett terület gondozása.

10. PÁLYAORIENTÁCIÓ

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.

- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)		2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- tevékenységek és szakmák jellemzői	- Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.					
- különféle életpályák bemutatása	- Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.					
- a munka világa és jellemzői	- Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.					
- továbbtanulási lehetőségek	- Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.					
	- Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.					

11. GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI NEVELÉS

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények:

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.

- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

<i>Évfolyam</i>		9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>		2	2	2	3	3
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- a gazdaság működésének alapjai - a családi gazdálkodás - munka, fogyasztás és gazdálkodás - pénzkezelés technikái - vállalkozás és kockázat	<ul style="list-style-type: none"> - A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. - Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak. - Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttétel stb.). - Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit. - Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat. - Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei. 					

12. MÉDIATUDATOSSÁGRA NEVELÉS

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények:

- Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.

- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)		1	1	1	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség - a számítógép, az internetfüggőség veszélyei	<ul style="list-style-type: none"> - Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül. - Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása. - Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül. - Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében. - Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével. - Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése. - Az internet- és játékfüggőség kóros hatásainak bemutatása. 					

2.6. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

A kollégiumi élet nem más, mint sok-sok középiskolás korú fiatal társas együttélése a tanulmányi évek alatt. Ezek a 14-20 éves korban lévő fiatalok e rövid néhány év alatt jelentős testi, lelki és értelmi fejlődésen mennek keresztül. Fejlődésük irányát és gyorsaságát nagymértékben befolyásolja a kollégium légköre és szelleme. Arra törekszünk, hogy néhány diákév ne gyermekmegőrzőként funkcionáljon, hanem lüktető, embert kiteljesítő felfogásban működtetett intézményben teljen el.

a, A környezet szerepéről vallott nézeteik

- a fizikai közérzet a közösségi közérzet megalapozója
- biztosítani kell a funkcionális követelményeknek való megfelelést, a működés alapfeltételeit
- az egyén számára biztosítani kell a visszavonulást, az intim szférát, a nyugodt pihenés lehetőségét
- a közösség számára biztosítani kell a megfelelő teret a társas együttélés különböző formáihoz, amikor erre több diáknak szüksége van. Főmérték az, hogy a benne lakók sajátjuknak érezzék a fizikai környezetet. Ez akkor valósul meg leginkább, ha a tanulók cselekvő részesei és alakítói környezetüknek.

b, A szellemi környezet

A kollégiumban dolgozók és a diákok együttműködése hozza létre a közös eredményeket, sikereket - ez alkalmazkodást és kreativitást igényel. A kollégiumban mindenki nevel, a példa ereje a legjelentősebb.

A szellemi környezet meghatározói még az osztályfőnökök, az iskolai és kollégiumi tantestület. A sokszínű, tagolt, differenciálni képes szellemi környezet megtartó és fejlesztő hatású diáknak, tanárnak, dolgozónak egyaránt.

A szűk időkeret miatt hatékonyan kell terveznünk, hogy a nevelőmunka eredményessége biztosítható legyen. A diákok számára mindig egyértelmű és pontos információt adunk a foglalkozások idejéről, helyéről. Gondot fordítunk a terhelés és kikapcsolódás megfelelő egyensúlyára is.

c, Időbeosztás

Hétfőtől csütörtökig napi három óra, így összesen 12 óra felkészítő (tanulósobai, vagy más rendszerű) foglalkozást tartunk. Ezen kívül heti egy órában felzárkóztató, tehetséggondozó, vagy speciális ismereteket adó - egyéni fejlesztést megvalósító - egyéni vagy csoportos foglalkozásokat tartunk. A kollégiumi csoportok nevelési feladatait ellátó, egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozást heti egy órában, a szabadidő eltöltését szolgáló, szabadon - a kollégium által biztosított lehetőségek közül - választható foglalkozást szintén heti egy órában tartjuk. A fenti elfoglaltságok kötelezőek, ám a felzárkóztató, tehetséggondozó, speciális ismereteket adó, felkészítő egyéni és csoportos foglalkozások alól felmentés adható. A fenti programokat sávos beosztással valósítjuk meg. Ez alól a csoportnevelői foglalkozások képeznek kivételt, amelyek azonos napon, azonos időpontban vannak. A tanulók kollégiumi rendjét a közösen kialakított napirend szabályozza.

A kollégista diák életének törvény által ellenőrzött, közösen kialakított és jóváhagyott másik fontos szabályozója a Házirend. Ennek keretein belül zajlik a kollégista élete, amelyet kiegészítenek a kollégiumban kialakult íratlan szabályok, hagyományok.

d, A tanulási kultúra fejlesztése

Az eredményes és hatékony ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Kiemeli a tanulási motívumok - az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyának - fejlesztését. Hangsúlyt helyez annak előmozdítására, hogy az ismeretek elsajátítása ne csak kötelességként, hanem igényként is fogalmazódjék meg a tanulóban, s így életprogramjuk részévé váljon a tanulás.

2.6.1. Felvétel, elhelyezés, ellátás

A kollégiumi felvétel kiskorú nappali tagozatos tanuló esetén szülő, nagykorú esetén a tanuló felvételi kérelmére kerül sor. A felvételi döntést az intézmény vezetője a kollégiumvezető javaslatára évente hozza meg.

Felvételt kérhető tanulók köre:

- Általános iskolából, vagy más középiskolából érkezők tanulói jogviszonyának létrejöttével.
- Kettős állampolgárságú tanuló
- Külföldi tanuló a kollégiumi ellátásért azonban díjat kell fizetniük, kivéve a Knt. tizenkettedik fejezetében megfogalmazottak.

A kollégiumi jogviszony megszűnik:

- A nappali tagozatos tanulói jogviszony megszűnésével.

- Kiskorú tanuló esetén a szülő, nagykorú esetén a tanuló írásbeli kérésére.
- Súlyos fegyelmi vétség esetén kizárással.

Elhelyezés, ellátás:

- A tanulók általában a tanévnyitó ünnepélyt megelőző nap érkeznek az intézménybe. Ennek pontos időpontjáról a szülők előzetesen értesítést kapnak.
- Tájékoztatjuk a szülőket arról is, hogy milyen ruházattal, felszereléssel kell ellátniuk a gyermeküket.
- A szülők ilyenkor hozzák magukkal az orvosi igazolásokat, amelyek tanúsítják, hogy fertőző betegségben a gyermek és környezete nem szenved, közösségbe vihető. Az új gyermekeknek és szüleiknek bemutatjuk az intézményt: hol lesz a tantermük, hálólhelyük, hol fognak étkezni, mosakodni stb.
- Megismerkednek nevelőkkel.
- Szorgalmi időben a tanulók vasárnap du., vagy hétfő reggel foglalják el helyüket a kollégiumban és pénteken délután utazhatnak haza 14⁰⁰-kor.
- Hétközben egyedi esetekben szülői kérésre is haza utazhat a tanuló.
- Betegség esetén a szülőt értesítjük, ha orvos elkülönítést javasol és haza kell vinni.
- Hétfvégén, a hétközi ünnepnapokon a haza nem utazó tanulók számára teljes kollégiumi ellátás biztosított.
- A kollégiumban a tanulókkal szakképzett pedagógusok foglalkoznak felmenő rendszerben. A csoport összetétele a mindenkori létszámtól függ.
- A kollégiumi ellátásban részesülő tanulók csoportrendje a szorgalmi időben hétfőtől péntekig a tanítás befejezéséig az iskolai osztályközösségnek felel meg.

A tanulók elhelyezése az épület második és harmadik szintjén:

- Az I. emeleten a fiúk vannak elhelyezve,
- a II. emeleten a leányok nyernek elhelyezést.
- Külön csoportszoba/tanuló szoba áll a diákok rendelkezésére.
- A kollégium napi háromszori étkezést biztosít a tanulóknak az intézmény ebédlőjében. A heti étrend összeállításánál véleményezési jogunkkal élve a változatosságra ügyelünk. Törekszünk arra, hogy minden egyes étkezés kalória és tápérték vonatkozásában megfeleljen a tanulók életkori sajátosságainak. A gyermek megbetegedése, vagy kórházba kerülése esetén a szülőt értesítjük.
- A hálók és egyéb helyiségek megfelelnek az otthonosság feltételének, bár a bútorzat cserére szorul. Az eszközök beszerzését, újítását folyamatosan végezzük, anyagi lehetőségeink függvényében.
- A tanulók életrendjét a korosztálynak megfelelő napirend határozza meg.
- A tanulók jogait és kötelességeit a Házi rend szabályozza.
- Összességében a nyugodt tanulás, a pihenés, az önálló ismeretszerzés, a sport és egyéb szabadidős tevékenységek, szakkörök működésének feltételei biztosítottak.

2.6.2. A kollégiumi hagyományok és továbbfejlesztésük

A kollégium immáron 35 éve – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi szokásokat, formálódó hagyományokat. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. Választott tisztségviselői révén (elnök, titkár, sportfelelős, tanulmányi felelős, kultúrfelelős stb.) részt vesz a diákközösségek mindennapi életével kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. A diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerik – és mindennapi gyakorlatban válnak képessé felelősen alkalmazni – a demokratikus érdekérvényesítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

Kollégiumunkban kialakultak különböző szintű és színvonalú rendezvények, amelyeket minden évben igyekszünk feleleveníteni, ápolni, mert hagyományok nélkül egy közösség nem él igazi életet.

Hagyományos rendezvényeink:

- megemlékezünk nemzeti ünnepeinkről, évfordulókról, megemlékezünk névadónk születése és halála évfordulójáról,
- gyakori a helyi művelődési intézmény rendezvényeinek látogatása,
- a kollégiumi ismerkedési est,
- a Mikulás-est, a műsoros karácsonyi ünnepség, a nőnap megemlékezés,
- részt veszünk a területi és megyei szavalóversenyeken, műveltségi vetélkedőkön,
- a végzős diákokat ünnepi műsorral, ballagási ajándéktárggyal búcsúztatjuk,
- évente zenés táncestet, discot rendezünk,
- folyamatos a könyvtár, hobbikönyvhasználat,
- előadások külső előadókkal, filmvetítésekkel,
- évente két alkalommal tartunk kollégiumi közgyűlést.

Azért, hogy rendszeresen megtartott rendezvényeink az elkövetkezendő években valódi hagyományokká váljanak fontos feladatunk, hogy a diákönkormányzat és a csoportközösségek nagyobb részt vállaljanak és kapjanak a tervezésben és szervezésben. Rendezvényeink fejlődő átalakulása javarészt attól függ, hogy diákjaink mennyire érzik azokat magukénak.

2.6.3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

A kollégista gyermekek között egyre több hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermek található (árvák, elvált szülők gyermekei, munkanélküli családból származók, szélsőséges, csoportok negatív hatásai miatt magatartásbeli gondokkal küszködők). Előfordul, hogy a kollégiumi nevelőtanárnak a társadalmi veszélyek észlelése esetén azonnali beavatkozás a feladata, legfőbb teendője a megelőzés. A személyes törődést biztosító foglalkozásokon a tanulóval őszintén el kell beszélgetni, ezen hatásra feltárja egyéni problémáit. A megismert problémát kezelni kell, de nem szabad visszaélni a tanuló őszinteségével, bizalmával, így bátrabban fog támaszkodni a pedagógus segítségére, tanácsaira.

A gyermeknevelés veszélyforrásai:

- a kapcsolat hiánya,
- a környezet negatív hatása.

Ezek származhatnak:

- a kollégiumi, iskolai, szülői, családi,
- informális, baráti, alkalmi közösségek hatásából.

A kollégiumi, iskolai nevelésben kerülni kell a ráhagyó nevelést, a szigorú, diktatórikus nevelést, a túl magasra állított, teljesíthetetlen tanári mércét. A helytelen pályaválasztás és a „hivatalos” neveléssel szemben ható informális csoporthatások is okozhatnak gondot.

Családi nevelésből eredő hibák:

- szociális elhanyagolás,
- autokratikus nevelés,
- kényeztetés,
- mintagyerek igénylése, túl nagy követelmény támasztása a tanulóval szemben.

Tágabb környezeti negatív hatások:

- nem megfelelő felnőtt megnyilvánulások,
- az informális csoportok negatív hatásai és értékrendszere.

Első és legfontosabb feladat a hátrányos helyzetű fiatalok feltérképezése, a problémák megismerése. Ez lehet egyéni elbeszélgetés, vagy bemutatkozó önéletrajz megíratása. Általános kérdésekből összeállított kérdőív, amely a tanuló szociális helyzetére irányul. Ezek tudatában felvilágosító munkát végez a kollégiumi nevelőtanár, az ifjúságvédelmi felelős.

Felzárkóztató programok, előadások szervezése:

- mentálhigiénés előadássorozatok (dohányzás, alkohol, drog, szexualitás, párkapcsolat, AIDS),
- egészséges életmód, egészséges táplálkozás,
- rendőrségi bűnmegelőzési, felvilágosító előadások stb.

Az intézmény feladata:

- a gyermekbántalmazás, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi az ifjúságvédelmi felelős, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot,
- a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén javaslatot tesz alapítványi szociális ösztöndíjra.

2.6.4. Az iskolával, szülőkkel való kapcsolattartás

1. *A kollégiumi nevelők és a tanárok kapcsolattartásának fórumai:*

- szülői értekezlet, fogadóóra,
- osztályozó értekezlet,
- tantestületi értekezlet,
- kollégiumi tantestületi értekezlet,
- írásbeli, szóbeli konzultáció.

2. *A kollégiumi nevelők és a diákok kapcsolattartásának fórumai:*

- kollégiumi közgyűlés,
- a diákönkormányzattal való konzultáció,
- személyes beszélgetés.

3. *A szülők és a kollégium és kapcsolata:*

A kollégiumban a diákok oktatása-nevelése a családokkal együttműködve folyik. Az együttműködés biztosítékai:

- a szülői munkaközösséggel való folyamatos kapcsolattartás az egyes osztályok szülői képviselőin keresztül,
- a nevelőtanár az első szülői értekezleten ismerteti a szülőkkel:
- a pedagógiai program legfontosabb részeit,
- a házirendet,
- a panaszkezelés útját,
- az érdekképviselési lehetőségeket,
- a nevelőtanár folyamatos kapcsolattartása a diák előmenetelével kapcsolatban,
- a szülő és a nevelőtanár között folytatott személyes beszélgetés, esetleg családlátogatás.

4. A szülők és a tanárok kapcsolata:

A szülő gyermeke előmeneteléről, viselkedéséről, kollégiumi életéről tájékozódhat: szervezett keretek között,

- évente kétszer a tanév rendjében meghatározott időpontú szülői értekezleten,
- rendkívüli szülői értekezleten,
- igény szerint a nevelőtanár heti órarendjében kijelölt fogadóórán,
- a nevelőtanárral egyeztetett időpontban,
- az ellenőrző könyv bejegyzéseiből,
- levél-, e-mail és telefonkapcsolat útján.

A szülő a kollégium életéről, az aktuális feladatokról, rendezvényekről, az kollégiumi életéről tájékozódhat:

- a valamennyi, vagy csak egyes évfolyamokat, osztályokat érintő összevont szülői értekezleteken,
- az iskola és a kollégium rendezvényein,
- az iskola kiadványaiból,
- a médiából.

2.6.5. Ellenőrzés és értékelés

Kitűzött céljaink, kijelölt követelményeink és feladataink végrehajtását ellenőriznünk kell. Az ellenőrzés terjedjen ki a tanulók tanulmányi teljesítményének és neveltségi eredményének a vizsgálatára. Az ellenőrzésben a kollégiumvezető és valamennyi nevelőtanár részt vesz.

Ellenőrzési formáink:

- folyamatos megfigyelés
- feljegyzések készítése (csoportnapló, egyéni haladási napló)
- egyéni és csoportos beszélgetések
- cselekedet és viselkedéselemzés
- tesztek, felmérések készítése

Az ellenőrzés rendje:

Naponta: szobarend, tisztasági rend ellenőrzése, diákügyeletesek munkájának értékelése, napi diákotthoni tevékenység értékelése, szilenciumi munka ellenőrzése, értékelése.

Jutalmazási formák:

- „Jó tanuló” cím (szobán való tanulási kedvezményel)
- Béres-Ösztöndíj és Béres-Díj az arra érdemes diákoknak

- Könyv, illetve tárgyjutalom tanév végén
 - példamutató magatartásért
 - jó tanulmányi munkáért
 - szorgalmas munkavégzésért
 - szakköri munkáért
- Hozzájárulás táborozáshoz, kiránduláshoz alapítványi támogatásból

A folyamatos ellenőrzés, értékelés szól:

- A pedagógusnak: eligazítást ad a diákok fejlődéséről, arról, hogy kinek szükséges többet segíteni, kire kell több figyelmet fordítani
- A diákoknak visszajelzést, megerősítést ad, hogy hol tart a munkában, a tanulásban, a viselkedésben, stb, mi az, amit még tenniük kell.

Milyen legyen az értékelés?

- Legyen tisztázott. Mindenki lássa, ki miért kap elismerést/dicséretet vagy elmarasztalást / büntetést.
- Legyen ösztönző, építő jellegű. Az elismerés készítse a diákot a még jobb munkára. Az elmarasztalás az elkövetett hiba, a tapasztalt hiányosság kiküszöbölésére készítessen, útmutatást adjon.
- Humánus legyen. Az elmarasztalás ne legyen sértő, megalázó, ne okozzon szorongást, bizonytalanságot.
- Igazodjék a diák értelmi képességeihez, fejlettségéhez, életkori sajátosságaihoz, pillanatnyi állapotához.
- Legyen arányban a diák teljesítményeivel, cselekedetével. Ne adjon módot a túlzott önbizalom, vagy az alulértékelttség érzetének kialakításához.
- Egyesek elismerését ne kössük össze mások büntetésével.
- A közösség bevonásával történjen és legyen folyamatos.

Mit értékelünk?

A kollégiumi életben a tanulóknak változatos, gazdag tevékenykedésre van lehetőségük (tanulás, játék, munka, szórakozás). A tevékenységek végzése közben tapasztalt tanulói megnyilvánulásokat, teljesítményeket értékeljük aszerint, hogy az adott követelményrendszerben (tanulás, önkiszolgálás, játék, munka, egészséges életmód, szociális kapcsolatok) a tanuló saját képességeihez mérten milyen sikeres teljesítményt, fejlődést (vagy hanyatlást, visszaesést) ért el a legutóbbi értékelés óta.

Értékelési módok

Elismerés, jutalmazás formái:

- Bízgatás, buzdítás. Elismerő tekintet, mosoly. Dicséret pár szóval. Név szerint dicséret a csoport előtt.
- Valamilyen kedvelt tevékenység, vagy elismert tisztség, megbízatás adása a csoportban.
- Tárgyi jutalom lehet könyv, adathordozó stb. ezt az értékelési formát minden pedagógus egyénileg alakítja ki a saját tanulócsoportjában.

Elmarasztalás, büntetés formái:

- Rosszallás, rosszalló tekintet, fejszóválás, várakozás.
- Rosszallás kifejezése név nélkül.

- Közösség előtti figyelmeztetés név szerint.
- Megbízgatás rövidebb, hosszabb időre való megvonása.
- Játéktól, szórakozástól való eltiltás (ha az elkövetés szándékos, ha visszaeső és tettevel az egész közösség érdekeit sérti). Ilyenkor a kizárt gyermeknek más, hasznos elfoglaltságot kell keresni.
- A büntetés csak akkor hatásos, ha a vétség után azonnal kiszabjuk és megindokoljuk.
- A büntetést mindig az a felnőtt kezdeményezze és alkalmazza, akinél a diák hibázott. A büntetést egyik felnőtt se ruházza át a másikra!
- Az értékelésben a jutalmazás legyen túlsúlyban, ne a büntetés. Eredményesebb, ha a kettőt együtt alkalmazzuk, a negatív értékelés buzdítással egészül ki.

Hetente: a kollégiumi csoportok munkájának értékelése.

Havonta, félévente:

- tanulmányi, magatartási eredmények értékelése
- szociális képességek változása
- érdeklődési képességek változása
- érdeklődési körök munkájának ellenőrzése
- térítési díjak befizetésének rendje
- diákönkormányzat tevékenysége

A felelősségre vonásról a közoktatási törvény vonatkozó szakaszai rendelkeznek.

Záhony, 2016. augusztus

Jóváhagyta:

Bodnár Attila Sándor
tagintézmény vez.